notitie tbv discussie bij Inza[1]

Onderwerp: de meeste mensen deugen…

Beste commissieleden. In de decembervergadering hebben we aandacht gevraagd voor de bestuurscultuur die op dit moment in Nederland heerst. We hebben dat gedaan aan de hand van een issue dat speelt bij de harmonisatie van de uitvoering van de participatiewet nu Sittard-Geleen en Beek gaan samenwerken met de gemeente Stein. De verordeningen voor het Participatiebedrijf dienden geharmoniseerd te worden. Een van de maatregelen was de vaststelling van de harde grens van 102% als toepasselijke bijstandsnorm. Ik heb toen gevraagd of het hanteren van deze norm voor de uitvoerders (i.c. de betrokken ambtenaren) niet een belemmering vormt om het door ons gewenste maatwerk mogelijk te maken. Bij de beantwoording werd gesteld dat er nu een maal een norm dient te zijn.
De discussie in december vondplaats (ik verwees er al naar) in het licht van de werkzaamheden van de kamercie Van Dijk (toeslagen kinderopvang).

Inmiddels is duidelijk geworden dat dit onderdeel vormt van een bredere discussie. Deze is vooral geïnitieerd met als leidraad: fraudebestrijding. In nogal wat uitvoeringsregelingen worden bepalingen gehanteerd die grenzen aangeven. Ook welke maatregelen (lees sancties) die gesteld mogen/kunnen/moeten worden aan overtredingen. Landelijk is de discussie nu te typeren als een discussie die gericht op de vraag van / voor wie is die overheid eigenlijk; als autonome entiteit of als dienend orgaan ten behoeve van haar burgers.

Die vraag beantwoorden vanuit een collectief als gemeentelijke commissie inwonerszaken gaat wat ver. Maar we worden er nadrukkelijk wel mee geconfronteerd.
In nogal wat situaties is de gemeente uitvoerder van landelijk geïnitieerde regelingen. Wij als raad maken daarvoor vervolgens mooie beleidsnota's met allerlei bepalingen. Niet alleen met uitvoeringsregelingen maar ook met sanctiebepalingen. Niet altijd is het daarbij mogelijk om vast te leggen hoe je als individuele gemeente in de uitvoering mee om zult gaan. Copy paste van door de VNG aangeleverde protocollen voldoet immers vaak.

We zien dat in het kader van fraudebestrijding automatismen van handelen optreden. De voorbeelden zijn bekend. Schrijnend voorbeeld van vorige week; *Omdat moeder boodschappen schenkt aan haar dochter met bijstandsuitkering wordt dochter gekort in haar uitkering.*

Het doet wat PB betreft opnieuw de discussie oproepen die we in december reeds wilden aangaan. Maar nu willen we deze discussie niet voeren richting de verantwoordelijk bestuurder/uitvoerder maar naar onszelf als mede-beleidsbepaler.

- Welke verantwoordelijkheid nemen wij als cie/raad als het gaat bij de vaststelling van uitvoeringsprotocollen van een door een hogere overheid geëntameerde regeling?
- In hoeverre moeten wij niet mogelijk maken dat in de uitvoering door gemeentelijke functionarissen via het organiseren van op het individu gericht maatwerk afgeweken

[1] De meeste mensen deugen … verwijst naar het boek van Rutger Bregman 2019 uitg de Correspondent

kan worden van strikte regelgeving? En zo ja hoe legitimeren we dat dan en geven we de ambtelijke uitvoerder daarin ruggensteun? En zo ja hoe organiseer je dan dat ambtelijke willekeur voorkomen wordt?

- Als het erop aankomt dat mensen door volgtijdelijkheid van richtlijnen in de knel komen hoe faciliteren wij dan de ondersteuning en kunnen we de cyclus doorbreken?

  Casus Dure deurwaarder:
  Je zit in de bijstand
  Moet 360 euro betalen aan de deurwaarder
  Die heb je niet
  Een vrind leent je dat geld
  Reactie gemeente Korting op uitkering en boete
  Hoogste rechter: niks mis mee

Fractie Progressief Beek
Januari 2021